

ainult viimasesse kuuluvad tühjad külad Virumaal omale jättis. Kubbelitzi — nimi praegu täiesti kadunud — oli 1447 kellegi Jurgen Tuve päralt ja asus nähtavasti umbes praeguse Tuimõisa küla kohal, mis oma nime vististi endiselt omanikult pärinud. Hiljemini sai Reasvere jälle eraomanduseks, omanikke tihti vahetades. 1920. a. jagati Reasvere mõisa asunikele ära.

Rääbise mõisa (saksa k. Repshof), 25 km Jõgevalt, 15.5 km Laiuse kirikust ida pool, andis ordumeister 1408. a. Tyle Brinckenile. Pärastpoole oli Rääbisel Kivijärvega tihti ühine omanik, viimasel ajal jällegi kummalgi ise-peremees. Plaanistatud 1921. a. Laiuse kihelkonda kuulub ainult Rääbise mõisa, kuna vald Torma järele on.

Võikvere mõisa (saksa k. Woitfer), 8.5 km kirikust edela pool, oli varemini Pilistvere kih. Loopre mõisa osa, sai 18. aastajal iseseisvaks, oli siis 18. aastasaja lõpul lühemat aega tolleaegse Laiuse õpetaja v. Jannau (vanema) oma, 1824. a. peale Kuremaa omaniku käes. Jagati 1921. a. asunikele.

Jõgeva mõisa (saksa k. Laisholm), Jõgeva raudteejaamast 2.5 km põhja, Laiuse kirikust 7.5 km lääne pool, ühes Pakaste karjamõisaga kinkis keisrinna Elisabet 1752. a. ühele oma kammerhärrest; varssi aga läks mõisa ostuteel maanõuniku krahv Manteuffeli kätte, kes 1756. a. majoraadi asutas, millesse kuulusid Jõgeva, Pakaste, Puurmani ja Härjanurme mõisa. Sest ajast peale oli Jõgeva mõisa sama sugukonna käes. 20. aastasaja alul tekib Jõgeva raudteejaama ümber alev, mis asub osalt mõisa, osalt valla maa peal. 1921. a. anti Pakaste maad asunikele; Jõgeva mõisa on Seemneviljaühisuse ja Sordiparanduse-seltsi kasutada. Härrastemaja on kaunis kahekordne kiviehitus Pedja jõe kaldal, õieti saarel.

Kurista mõisa (saksa k. Kurrista), 6 km Jõgeva raudteejaamast, 12.3 km kirikust lääne pool. 1424. a. müüs Viljandi komtuur oma mõisa Coristal ühes 2 adramaaga, mis „Wemeli“ (Laiuse) kihelkonnas, Tileke Coristelile. 1632. a. annab kindral-kuberner Skytte Kurista mõisa Tartu maavalitsejale Jobst Taubile, 1820. a. alates on ta v. Samson-Himmelstjerna suguvõsa käes. Anti 1922. a. osalt maasaajaile kasutada. Suurem osa valda kuulub Põltsamaa kihelkonda.

Kaava mõisa (saksa k. Kawa), 10 km Jõgeva raudteejaamast, 19.5 km kirikust lääne pool, oli ühes Kõpuga varem al ajal Rutikvere karjamõisa, eraldati 18. aastajal ja sai iseseisvaks. 18. aastajal oli Kaava mõisas, nagu Hupel jutustab, suhkruvabrik, „esimene ja ainus tervel maal“. 1922. a. asunikele jagatud.

Vaimastvere mõisa (saksa k. Waimastfer), 13.3 km Jõgeva jaamast, 19.2 km kirikust loode pool, kuulus enamalt Laiuse lossi maa-alasse. 1742. a. kinkis keisrinna Elisabet mõisa ooberst Schwartzile, kelle surma järele omanikud tihti vahetusid. 1842. a. ühendati Vaimastverega Kärde mõisast eraldatud Tirmastu küla (praegu Tirma nimeline). 1921. a. asunikele jagatud. Härrastemajas, mis uuem puuehitus, asub 1921. a. saadik kõrgem algkool.